

Vedtak i Kommunestyret - 13.02.2014

Interpellasjonen oversendes Komite Levekår og Formannskap.

Behandling i Kommunestyret - 13.02.2014

Ordføreren besvarte interpellasjonen:

Ordfører,

La meg innledningsvis, og før jeg besvarer spørsmålene å gi uttrykk for at jeg synes dette er en sammensatt problemstilling – og hvor det er viktig med respekt for hverandres synspunkter. Ikke fordi det omhandler en så viktig etisk problemstilling som retten til fri abort før 12.uke i seg selv, for det gjør det i og for seg ikke. Det omhandler snarere i hvilken grad- og på hvilken måte- vi som samfunn ivaretar de som av ulike samvittighetsårsaker ikke finner seg i stand til å utføre enkelte handlinger som et flertall i samfunnet har åpnet for. Jeg er glad for at interpellantene deler dette synet i det de skriver at her er det ulike hensyn som må veies opp mot hverandre. I denne saken – som i andre tilsvarende saker hvor samfunnet har ordninger for å ivareta sterke samvittighetshensyn.

Utgangspunktet for problemstillingen er imidlertid synet på abort som sådan. Det er ens stillingtagen i dette spørsmålet som igjen utløser samvittighetsproblemer for enkelte- men likevel et fåtall- av legene. Spørsmålet blir ikke mindre viktig av den grunn: ivaretakelsen av et mindretall er et viktig hensyn i liberale demokratier, noe som for øvrig er tydelig forankret i menneskerettighetene. Hvordan vi ivaretar dette mindretallsvernet blir i så måte prinsipielt viktig – uavhengig av hvor stort mindretallet er. Og som interpellantene skriver: dette må igjen veies mot andre hensyn.

La meg i det videre for ordens skyld klargjøre at jeg personlig er tilhenger av dagens abortlovgivning, men at de nylige presiserte endringer og innstramminger i praksis knyttet til senaborter, har gjort dette standpunktet lettere for egen del.

Så til spørsmålene. Hvorvidt det bør gis en reservasjonsmulighet for fastleger som sådan, mener jeg det er argumenter både for- og i mot. At vi uavhengig av eget syn må ha respekt for at enkelte finner enhver befatning med abort samvittighetstyngende – legger jeg til grunn at det er bred forståelse for. Samvittighetsårsaken som påberopes er med andre ord ikke neglisjerbar – av typen som mer trivielle forhold folk kan være uenige i- men som kommer som en følge av sitt ansettelsesforhold. Av denne grunn har vi da også reservasjonsmuligheter mot å gjennomføre abort for sykehusleger.

Spørsmålet blir derfor snarere hvilke praktiske implikasjoner en reservasjonsmulighet vil representere for de som berøres av den samme muligheten. Fordelen for fastlegene som påberoper seg denne reservasjonsmuligheten er åpenbar: de slipper å gjøre noe som de i realiteten mener er å bidra til å ta et menneskeliv.

Hva er så ulempene for kvinner som går til konsultasjon? Interpellantene har konkludert, i den forstand at de skriver at «en reservasjonsadgang for fastleger vil gjøre situasjonen langt mer krevende for kvinner sammenlignet med dagens situasjon». Til dette skal det for det første sies at samvittighetshensynet vi nå debatterer er blitt håndtert i 30 år, før den forrige regjering vedtok å avvise den med prinsipielle begrunnelser. Endringen fra praksisen de forutgående 30 år er i realiteten at leger som ønsker å reservere seg skal måtte opplyse om dette, ha en klarert avtale om direktehenvisning til en annen lege, og hvor kommunene kan si nei til denne reservasjonsmuligheten basert på lokale forhold – så som lang reiseavstand til nærmeste lege.

Uten denne opplysningsplikten så risikerer unge jenter å gå til konsultasjon til en lege som har det grunnleggende synet at dette er å ta et menneskeliv. Dette er heller ikke uproblematisk etter mitt syn, da jeg vil anta at en sånn holdning påvirker samtalen på en måte som interpellantene egentlige utgangspunkt er å søke å motvirke.

På den andre side anerkjenner jeg også de argumenter som blir brukt for å skulle nekte adgang til reservasjon av samvittighetsgrunner. Når jeg har valgt å vektlegge de argumentene som taler for en reservasjonsadgang, så er det fordi jeg føler at det offentlige ordskiftet så langt har vært vel ensidig.

Ordfører,

Høringsfristen i denne saken er satt til den 30.april. Basert på en nærmere gjennomgang av høringsdokumentet, samt en vurdering av situasjonen i egen kommune, vil jeg be rådmannen fremme en sak til behandling, og hvor Stjørdal kommune gjennom dette avklarer sitt standpunkt i saken. Denne saken er meg bekjent allerede under utarbeidelse, uten Ordførerens initiativ. På denne måten mener jeg forslaget fra interpellantene blir ivaretatt, og Stjørdal kommune kan avgi uttalelse i tråd med det som synes å være et flertall i kommunestyret.

Ivar Vigdenes (SP) fremmet følgende forslag:

Interpellasjonen oversendes Komite Levekår og Formannskap.

Votering:

Vigdenes (SP) forslag vedtatt med 21stemmer mot 20 stemmer.